

Sygn. akt I ACz 1188/12

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

SSA Jerzy Bess

SSA Teresa Rak

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2012 roku w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. F.

przeciwko Spółce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 27 czerwca 2012 roku, sygn. akt IX GNc 615/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt I ACz 1188/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie odmówił powódce udzielenia zabezpieczenia. W uzasadnieniu wskazano, że podana przez uprawnioną suma zabezpieczenia nie może być wyższa od należności głównej z odsetkami do dnia rozstrzygnięcia o wniosku oraz przewidywanymi kosztami postępowania i wykonania zabezpieczenia (art. 736 § 3 K.p.c.). Do sumy zabezpieczenia uprawniona wliczyła koszty postępowania w postaci opłaty sądowej 8.632 zł i kosztów zastępstwa 3.617 zł – razem 12.249 zł. Jednakże nakazem zapłaty Sąd zasądził na rzecz powódki tylko 5.775 zł tytułem kosztów procesu (Sąd zwróci powódce 3/4 opłaty, jeśli nakaz się uprawomocni). W ocenie Sądu Okręgowego skoro art. 736 § 3 k.p.c. ogranicza górną wysokość sumy zabezpieczenia, to suma ta podlega kontroli sądu. W razie obniżenia przez sąd sumy zabezpieczenia w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia, już nie byłaby to suma, o której stanowi art. 742 § 1 k.p.c. Skoro uprawniony nie może dowolnie oznaczyć sumy zabezpieczenia i podlega ona kontroli sądu, to wobec braku możliwości jej zmiany przez sąd jedynym skutkiem zawyżenia tej sumy przez uprawnionego jest oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia. Nie wiedząc, jaką sumę kosztów postępowania sąd uzna za zasadną, uprawniony chcąc mieć pewność, że zawyżenie sumy zabezpieczenia nie będzie przyczyną oddalenia wniosku, powinien sam miarkować sumę zabezpieczenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła powódka, zaskarżając je w całości i domagając jego uchylecia, zarzucając naruszenie art. 736 § 3 k.p.c. W ocenie skarżącej przepis ten stanowi o przewidywanych kosztach procesu, co obejmuje nie tylko istniejące w chwili orzeczenia, lecz także ewentualne koszty. W przedmiotowej sprawie koszty mogą być wyższe niż określone przez Sąd Okręgowy, w szczególności jeśli pozwany złoży sprzeciw, a po sprzeciwie przegra sprawę. Tym bardziej wyższe będą koszty postępowania, gdyby ostatecznie miało się ono zakończyć przed sądem II instancji. Skarżąca powołała się także na poglądy wyrażane w doktrynie, zgodnie z którymi za przewidywane

koszty w rozumieniu art. 736 § 3 k.p.c. należy uznać koszty wszystkich dopuszczalnych w sprawie instancji, w tym apelacji i skargi kasacyjnej. Wskazano również, z ostrożności procesowej, że w razie wskazania sumy wyższej niż określona na podstawie przesłanek z art. 763 § 3 k.p.c. wniosek jako odpowiadający wymogom formalnym, podlega rozpoznaniu merytorycznemu, a w wypadku udzielenia zabezpieczenia na podstawie takiego wniosku sąd określa sumę zabezpieczenia zgodnie z art. 736 § 3 k.p.c. oddalając wniosek w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne i prowadziło do uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Stosownie do treści art. 736 § 1 k.p.c. wniosek o udzielenie zabezpieczenia w sprawach o roszczenie pieniężne powinien zawierać m. in. wskazanie sumy zabezpieczenia. Z kolei jak wynika z treści § 3 art. 736 kpc, wskazana w § 1 suma zabezpieczenia nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia liczonego wraz z odsetkami do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz z kosztami wykonania zabezpieczenia. Suma ta może obejmować także przewidywane koszty postępowania.

Powódka dochodzi w niniejszym postępowaniu kwoty 172 629,32 zł, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 20 czerwca 2012 r. Do chwili obecnej odsetki wynoszą 3 873,52 zł. Przewidywane koszty postępowania wynoszą z kolei 12 249 zł, na co składa się opłata od pozwu (8 632 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika (3 600 zł) wraz z opłatą od pełnomocnictwa (17 zł). Suma zabezpieczenia nie może być zatem na chwilę obecną wyższa niż 188 751,84 zł. We wniosku o zabezpieczenie wskazano kwotę niższą, tj. 184 879 zł. Nie sposób ograniczać przewidywanych kosztów postępowania jedynie do kosztów zasądzonych w postępowaniu upominawczym, które obejmują jedynie ¼ opłaty od pozwu, gdyż w przypadku uprawomocnienia się nakazu zapłaty, pozostałe ¾ zwracane jest stronie przez Sąd. Trafnie wskazuje skarżąca, że przez „przewidywane koszty postępowania” należy rozumieć wszelkie koszty, które mogą wyniknąć w przypadku prawdopodobnego zakończenia postępowania. Sytuację, w której strona pozwana wnosi sprzeciw od nakazu zapłaty, a następnie przegrywa sprawę, należy uznać za prawdopodobną. Dlatego wskazanie sumy zabezpieczenia w takiej wysokości jak w pozwie nie mogło stanowić podstawy oddalenia wniosku.

Istotą rozpatrywania wniosku o zabezpieczenie, jak wynika z art. 730 i art. 730¹ k.p.c., jest zbadanie dwóch przesłanek, które muszą wystąpić kumulatywnie. Pierwszą jest uprawdopodobnienie roszczenia. Sąd Okręgowy nie rozważał tej przesłanki, jednak fakt wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, w świetle przepisów art. 499 pkt 1 i 2 k.p.c., świadczy o tym, iż Sąd Okręgowy uznał roszczenie za uprawdopodobnione. Drugą przesłanką jest istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego wynika, że Sąd ten nie badał w ogóle tej przesłanki. Tym samym nie doszło do rozpoznania istoty sprawy, a rozważanie tej okoliczności po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym, pozbawiłoby strony prawa do kontroli orzeczenia.

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.